

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE
10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 149

KLASA: UP/I-351-03/17-02/53

URBROJ: 517-06-2-1-1-18-16

Zagreb, 2. ožujka 2018.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na temelju odredbe članka 84. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13 i 78/15) i odredbe članka 5. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), povodom zahtjeva nositelja zahvata Beton-Hrvace d.o.o. iz Hrvaca, Hrvace bb, za procjenu utjecaja na okoliš eksploatacije arhitektonsko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju Priorice na području Grada Sinja, donosi

N A C R T R J E Š E N J A

- I. **Namjeravani zahvat – eksploatacija arhitektonsko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju Priorice, Grad Sinj, površine 9,85 ha planirane maksimalne godišnje eksploatacije 10 500 m³ arhitektonsko-građevnog kamena, nositelja zahvata Beton-Hrvace d.o.o. iz Hrvaca, Hrvace bb, na temelju studije o utjecaju na okoliš koju je izradio ovlaštenik IPZ Uniprojekt TERRA d.o.o. iz Zagreba – prihvatljiv je za okoliš, uz primjenu zakonom propisanih i ovim Rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša (A) i provedbu programa praćenja stanja okoliša (B).**

A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

A.1. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA TIJEKOM PRIPREME I EKSPLOATACIJE

Opće mjere

1. Zabranjeno je oplemenjivanje tehničko-građevnog kamena na eksploatacijskom polju.
2. Do izgradnje alternativnog puta (Prilog 1.), arhitektonsko-građevni kamen transportirati lokalnom cestom LC 67016, a tehničko-građevni kamen skladištiti unutar eksploatacijskog polja.
3. Alternativni put izgraditi najkasnije pet godina od početka eksploatacije.

Stanovništvo

4. Prilikom transporta arhitektonsko-građevnog kamena lokalnom cestom LC 67016, uz rubne dijelove naselja ili kroz naselja, maksimalno smanjiti brzinu prometovanja.

Bioraznolikost

5. Drveće i grmlje uklanjati u doba mirovanja vegetacije i izvan perioda gniježđenja ptica, u razdoblju od sredine srpnja do sredine ožujka.
6. Ograditi površinski kop.
7. Invazivne biljne vrste redovito uklanjati.
8. U ljetnom periodu za vrijeme sušnih dana polijevati vegetaciju uz rub eksploatacijskog polja, na dijelu zahvaćenom rudarskim radovima.

Georaznolikost

9. Ako se tijekom eksploatacije nađe na dijelove prirode koji bi mogli predstavljati geološku vrijednost, radove prekinuti, zaštiti ih od eventualnog onečišćenja i o pronalasku izvijestiti tijelo nadležno za zaštitu prirode.

Vode i vodna tijela

10. Sve prikupljene vode u taložnici ponovno koristiti sustavom recirkulacije. Eventualno ispuštanje iz taložnice dozvoljeno je samo u slučaju velikih voda putem upojne građevine u teren unutar eksploatacijskog polja.
11. Plato za pretakanje goriva izvesti s nadstrešnicom, vodonepropusnim spremnikom i betonskim zidićem. Tekućine skupljene u spremniku predavati osobi ovlaštenoj za gospodarenje otpadom.
12. Za potrebe dopunjavanja agregata gorivom, koristiti mobilnu crpku opremljenu armaturom za pretakanje gorivom i mobilnu tankvanu za skupljanje eventualno prolivenih tekućina.
13. Spremnike ulja držati nadzemno u posebnim vodonepropusnim zatvorenim prostorima bez odvodnje ("eco-kontejner").
14. Sve tehničke popravke mehanizacije obavljati izvan lokacije eksploatacijskog polja.

Tlo

15. Uklonjeno tlo privremeno odlagati unutar eksploatacijskog polja i koristiti za biološku rekultivaciju.

Zrak

16. Manipulativne površine i unutarnje transportne putove za vrijeme sušnih dana prskati vodom.

Krajobraz

17. Tijekom pripreme zahvata izraditi projekt krajobraznog uređenja koji između ostalog mora sadržavati specifikaciju radne snage, sadnog i drugog materijala, dovoz plodne zemlje, s dinamikom i troškovnikom po fazama/godinama, kao i grafičke prikaze uređenja/sanacije površinskog kopa po fazama/godinama s karakterističnim uzdužnim i poprečnim profilima.
18. Tehničku sanaciju i biološku rekultivaciju provoditi usporedno s razvojem rudarskih radova.
19. Biološku rekultivaciju provoditi kombinacijom sadnje autohtonih biljnih vrsta (drvenaste biljne vrste već formiranog korijena i dobrog vezivanja supstrata) i prepuštanja površina prirodnoj sukcesiji. Uz rubove površinskog kopa koji su izloženi pogledu, posaditi drvenaste i grmaste autohtone biljne kulture.
20. Održavati posađeni biljni materijal.

Kulturna dobra

21. Ako se tijekom eksploatacije nađe na arheološke ili druge kulturno-povijesne nalaze, prekinuti radove i o pronalasku izvijestiti nadležno tijelo.

Buka

22. Aktivnosti na eksploatacijskom polju obavljati isključivo tijekom dnevnog razdoblja.
23. Koristiti malobučnu opremu i strojeve te ih redovito održavati.

Otpad

24. Sve vrste otpada sakupljati u odgovarajuće označenim i zatvorenim spremnicima s vodonepropusnom tankvanom, te predavati ovlaštenoj osobi za gospodarenje otpadom.

A.2. MJERE ZA SPRJEČAVANJE IZNENADNOG ONEČIŠĆENJA

1. U slučaju izljevanja goriva poduzeti mjere za sprječavanje daljnog razljevanja (osigurati minimalno 50 kg apsorpcijskog sredstva za uklanjanje prolivenog goriva). Ostatke čišćenja, opasan otpad zbrinuti putem ovlaštene osobe za gospodarenje otpadom.

A.3. MJERE ZAŠTITE NAKON PRESTANKA EKSPLOATACIJE

1. Ukloniti sve objekte.
2. Provesti konačno oblikovanje prostora i sanaciju površinskog kopa sukladno rješenju iz odgovarajućeg rudarskog projekta i projekta krajobraznog uređenja u roku od godine dana nakon prestanka eksploatacije.

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Zrak

1. Postaviti sedimentator te mjeriti količinu ukupne taložne tvari (UTT). Lokacija sedimentatora treba biti na odgovarajućem mjestu kako bi dobiveni rezultati mjerjenja skupljenih uzoraka davali realnu sliku stanja UTT u zraku uslijed rada zahvata. Mjerena provoditi najmanje jednu godinu. Lokaciju sedimentatora i mjerjenja provodi pravna osoba koja je ishodila suglasnost za praćenje kvalitete zraka (ovlaštena osoba). U skladu s rezultatima praćenja ovlaštena osoba predložiti će potrebu i program daljnog praćenja.

Krajobraz

1. Sukladno fazama eksploatacije provoditi nadzor biološke rekultivacije usklađenom s projektnom dokumentacijom.

Buka

1. Mjerena buke provoditi na referentnoj točci M1 (Prilog 1.) u uvjetima rada strojeva maksimalnim kapacitetom. Prva mjerena provesti na početku eksploatacije, a nakon toga mjerena provoditi u vremenskim razmacima od tri godine te pri izmjeni radnih strojeva.
 2. Dodatna mjerena na točkama M2 – M4 (Prilog 1.) provoditi u slučaju izgradnje stambenih objekata.
 3. Ovlaštena osoba za mjerjenje buke može odrediti i druge mjerne točke.
-
- II. **Nositelj zahvata, Beton-Hrvace d.o.o. iz Hrvaca, Hrvace bb, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša kako je to određeno ovim rješenjem.**

- III.** Rezultate praćenja stanja okoliša nositelj zahvata, Beton-Hrvace d.o.o. iz Hrvaca, Hrvace bb, je obvezan dostavljati Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.
- IV.** Nositelj zahvata, Beton-Hrvace d.o.o. iz Hrvaca, Hrvace bb, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovog rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koje prileži u spisu predmeta.
- V.** Ovo rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja nositelj zahvata, Beton-Hrvace d.o.o. iz Hrvaca, Hrvace bb, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata, Beton-Hrvace d.o.o. iz Hrvaca, Hrvace bb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim rješenjem.
- VI.** Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.
- VII.** Sastavni dio ovog Rješenja su sljedeći grafički prilozi:
- Prilog 1. Situacijski prikaz zahvata
 - Prilog 2. Situacija završnog stanja

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, Beton-Hrvace d.o.o. iz Hrvaca, Hrvace bb, podnio je Ministarstvu zaštite okoliša i energetike (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) 13. lipnja 2017. godine zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš eksploatacije arhitektonsko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju Priorice na području Grada Sinja. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon), te članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), kao što su:

- Potvrda Uprave za dozvole državnog značaja Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja (KLASA: 350-02/16-02/14; URBROJ: 531-06-1-17-4 od 25. travnja 2017.) o usklađenosti zahvata s prostornim planovima.
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I 612-07/16-60/38; URBROJ: 517-07-1-1-2-16-4 od 11. travnja 2016.) i ispravak Rješenja (KLASA: UP/I 612-07/16-60/38; URBROJ: 517-07-1-1-2-16-5 od 19. travnja 2016.) da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu te nije potrebno provesti postupak glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik IPZ Uniprojekt TERRA d.o.o. iz Zagreba, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I 351-02/13-08/108; URBROJ: 517-06-2-2-2-13-2 od 24. listopada 2013.). Studija je izrađena u svibnju, a dopunjena u rujnu i listopadu 2017. godine. Voditeljica izrade Studije je Andrea Knez, mag.ing.prosp.arch.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim

stranicama Ministarstva objavljena je 29. lipnja 2017. informacija o zahtjevu (KLASA: UP/I-351-03/17-02/53; URBROJ: 517-06-2-1-1-17-2 od 27. lipnja 2017.).

Odluka o imenovanju savjetodavnog stručnog povjerenstva u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) donesena je na temelju članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona o zaštiti okoliša 28. srpnja 2017. (KLASA: UP/I-351-03/17-02/53; URBROJ: 517-06-2-1-2-17-8).

Povjerenstvo je održalo dvije sjednice. Na prvoj sjednici održanoj 6. rujna 2017. u Sinju, Povjerenstvo je utvrdilo da je Studija, u bitnim elementima, stručno utemeljena i izrađena u skladu s propisima te predložilo da se Studija dopuni u skladu s primjedbama članova Povjerenstva, te da se nakon dorade i suglasnosti članova uputi na javnu raspravu.

Ministarstvo je 30. listopada 2017. donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I-351-03/17-02/53; URBROJ: 517-06-2-1-1-17-12), a zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I-351-03/17-02/53; URBROJ: 517-06-2-1-1-17-13 od 30. listopada 2017.) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije. Javna rasprava provedena je u skladu s člankom 162. stavka 2. Zakona od 4. prosinca 2017. do 3. siječnja 2018. u prostorijama Grada Sinja, Dragašev prilaz 10, radnim danom od 8,00 do 11,00 sati. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je 21. studenoga 2017. u dnevnom listu „Slobodna Dalmacija”, na oglašnim pločama Splitsko-dalmatinske županije i Grada Sinja te na internetskim stranicama Upravnog odjela za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije i Grada Sinja. U okviru javne rasprave održano je javno izlaganje 22. prosinca 2017. u vijećnici Grada Sinja, s početkom u 12,00 sati. Prema izvješću Upravnog odjela za komunalne poslove, komunalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša Splitsko-dalmatinske županije o održanoj javnoj raspravi (KLASA: 351-01/17-02/151; URBROJ: 2181/1-10-18-4 od 9. siječnja 2018.), tijekom javnog uvida nisu zaprimljene pisane primjedbe, mišljenja te prijedlozi javnosti i zainteresirane javnosti niti su u knjigu primjedbi koja je bila izložena uz dokumentaciju upisane primjedbe, mišljenja ili prijedlozi.

Povjerenstvo je na drugoj sjednici održanoj 7. veljače 2018. u Zagrebu razmotrilo Izvješće o provedenoj javnoj raspravi te u skladu s člancima 14. i 16. Uredbe donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš, kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš i predložilo mjere zaštite okoliša te program praćenja stanja okoliša.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način: Zahvat obuhvaća eksploraciju arhitektonsko-građevnog (u dalnjem tekstu: a-g) kamena na budućem eksploracijskom polju Priorice (u dalnjem tekstu: EP). EP je nepravilnog oblika površine 9,85 ha. Pristup do EP je osiguran postojećim makadamskim putem koji se prije naselja Priorice odvaja od lokalne ceste LC 67016 koja se spaja na državnu cestu DC 219. EP se nalazi u Splitsko-dalmatinskoj županiji na području Grada Sinja, na dijelu k.č. 572/9 k.o. Bajagić. Udaljeno je oko 660 m jugozapadno od najbližeg naseljenog zaseoka Priorice, oko 13 km od Sinja, oko 340 m sjeveroistočno od nenaseljenog zaseoka Pištet, oko 615 m sjeverno od nenaseljenog zaseoka Kužnjak i oko 420 m južno od Vrcine staje. Neposredno uz južnu granicu EP nalazi se postojeće eksploracijsko polje "Tango" na kojem se trenutno ne obavlja eksploracija.

Zahvat je planiran Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije ("Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije", broj 1/03, 8/04, 5/05, 5/06, 13/07, 9/13 i 147/15) i Prostornim planom uređenja Grada Sinja ("Službeni glasnik Grada Sinja", broj 2/06, 8/14 i 1/16).

Rješenjem Sektora za rudarstvo, Uprave za energetiku i rudarstvo Ministarstva gospodarstva od 2. travnja 2015. (KLASA: UP/I-310-01/14-03/224; URBROJ: 526-04-02-02-02/2-15-22) odobreno je trgovačkom društvu Beton-Hrvace d.o.o. istraživanje mineralnih sirovina u istražnom prostoru arhitektonsko-građevnog kamena "Priorice" radi davanja koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina. Rješenjem Povjerenstva za utvrđivanje rezervi mineralnih sirovina, Ministarstva gospodarstva od 24. ožujka 2016. (KLASA: UP/I-310-01/16-03/40; URBROJ: 526-04-02/2-16-04) potvrđene su količine i kakvoća rezervi arhitektonsko-građevnog (a-g) kamena u količini od 413 491,9 m³ i tehničko-građevnog (u dalnjem tekstu: t-g) kamena u količini od 1 764 967,2 m³, sa stanjem na dan 31. prosinca 2015. Uz maksimalnu godišnju eksploataciju od 10 500 m³ a-g kamena, vijek eksploatacije iznosit će maksimalno 40 godina.

Tehnološke faze pri dobivanju a-g kamena su:

- bušenje bušotina za uvlačenje žice
- zasijecanje i podsijecanje s dijamantnom žičanom pilom ili lančanom sjekačicom
- otkopavanje i obaranje primarnih blokova
- raspilavanje primarnog bloka na sekundarne blokove i komercijalne blokove
- utovar i odvoz blokova do privremenog skladišta unutar EP
- odvoz s privremenog skladišta.

Otkopavanjem a-g kamena dobiva se neklasirani t-g kamen koji će se privremeno skladištiti unutar EP. Oplemenjivanje (sitnjenje i klasiranje) t-g kamena će se obavljati na stabilnom postrojenju na postojećem površinskom kopu "Vukove stine", Hrvace. Transport t-g kamena s EP obavljat će se nakon izgradnje alternativnog pristupa koji će spojiti lokalnu cestu LC 67015 i LC 67016.

Eksploracija će početi postavljanjem objekata unutar EP (kontejneri / prostorije za radnike, mobilni sanitarni čvor, plato s nadstrešnicom za pretakanje goriva, mobilno priručno spremište ulja i maziva i otpadnog ulja (eko-kontejner), cisterna za tehnološku vodu) i izgradnjom pristupa s postojećeg makadamskog puta. Pristup s postojećeg makadamskog puta do EP će se izgraditi s jugozapadne strane, u širini 4 m i najvećim nagibom od 4% do 10%.

Eksploracija arhitektonsko-građevnog kamena započinje otvaranjem i razvojem etaže E675, E665, E655 i E645 (prva faza). Etaže će se otvarati i razvijati tako da se omogući dobivanje osnovnih blokova što veće duljine. U drugoj fazi, eksploracija će se odvijati dalnjim razvojem navedenih etaža u smjeru jugoistoka i sjeveroistoka. Napredovanjem etaže E675 u navedenim smjerovima ista dolazi do svojih završnih obrisa. Dalnjim napredovanjem u smjeru jugoistoka i sjeveroistoka i etaže E665 dolazi do završnih obrisa. Etaže E655 i E645 se isto tako razvijaju prema jugoistoku i sjeveroistoku. Na istočnoj strani dolazi do otvaranja etaže E635, a u istočnom dijelu etaže E635 otvara se usjekom iz smjera zapada prema istoku. Dalnjim razvojem etaže E655, E645 i E635 stvara se mogućnost otvaranja etaže E625 usjekom od zapada prema istoku. U sljedećoj fazi eksploracije etaže E655 i E645 postižu svoje završne obrise, a etaže E635 i E625 se dalje razvijaju prema sjeveroistoku, sjeveru, jugu i istoku, kako bi u konačnici postigle svoje završne obrise. Kada etaže E675, E665, E655 i E645 postignu završne obrise, moguće je provesti biološku sanaciju. U završnoj fazi napredak etaže prilagođava se formi završnog stanja površinskog kopa.

Budući da je tijekom eksploracije površinskog kopa predviđeno formiranje pravilnih, usporednih etažnih ravnina završne širine 5 m, neće biti potrebno poduzimati posebne mjere za tehničku sanaciju, jer je postignut generalni nagib površinskog kopa. Kada sve etaže dođu do svojih završnih obrisa, omogućen je nastavak njihove biološke sanacije.

Rezultati proračuna odnosno modeliranja čestica prašine i ukupne taložne tvari kod najbližih stambenih objekata naselja Priorice pokazuju da su moguće vrijednosti manje od graničnih vrijednosti ($PM_{10}=2,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$, $PM_{2,5}=1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, $UTT=12 \text{ mg}/\text{m}^2$). Rezultati proračuna imisijskih koncentracija plinovitih onečišćenja nastalih uslijed rada postrojenja/strojeva i prometa niži su od graničnih vrijednosti. Rezultati proračuna razina buke kod postojećih stambenih objekata

naselja Priorice (M1<45 db(A)) pokazuju da će razine buke koje će se na granici s građevinskim područjem naselja javljati kao posljedica eksploatacije biti niže od dopuštene vrijednosti. Slijedom navedenog, ne očekuje se negativan utjecaj prašine i buke uslijed rudarskih radova na stanovništvo. Prilikom transporta a-g kama na lokalnom cestom kroz naselja, moguća je privremena pojava buke i vibracija.

Utjecaj zahvata na bioraznolikost očituje se kroz gubitak staništa i površina pod postojećom vegetacijom, odnosno kroz trajnu prenamjenu zemljišta. Trajan utjecaj je ograničenog (lokalnog) rasprostiranja i to na planiranoj površini za eksploataciju od 9,85 ha što ne predstavlja značajan gubitak draćika koji su u pripadajućem vegetacijskom pojusu površinski znatno rasprostranjeni pa ih planirani zahvat ne ugrožava u značajnoj mjeri. Izravni gubici staništa, odnosno očekivani utjecaj prostorno je ograničen, a moguće ga je ublažiti tehničkom sanacijom i biološkom rekultivacijom koje će se provoditi usporedno s razvojem rudarskih radova. Tijekom eksploatacije, u skladu s fazama i dinamikom i utjecaj na faunu vezan je za gubitak staništa, jer se time utječe na smanjenje površina koje su prikladne za hranjenje, reprodukciju, a utjecaj traje kroz cijelo eksploatacijsko razdoblje jednakim intenzitetom (učestalošću). S obzirom na postojeće uvjete staništa na lokaciji zahvata te da je šire područje zahvata pod antropogenim utjecajem već dulji niz godina, ne očekuju se dodatni utjecaji na faunu u obliku uznemiravanja zbog prisustva ljudi i mehanizacije. Po prestanku eksploatacije moguće je provedbom primjerene biološke rekultivacije veći dio površine, privesti u (do)prirodno stanje čime će se uspostaviti povoljni uvjeti za razvoj biljnih i životinjskih vrsta. Sadnjom autohtonih svojstava tijekom biološke rekultivacije smanjit će se utjecaj na biljne zajednice jer će se osigurati uvjeti opstanka biljnih i životinjskih vrsta kroz uspostavu novih staništa. Na temelju navedenog, utjecaj zahvata na bioraznolikost je lokalnog rasprostiranja i slabe jačine te trajan na ograničenom prostoru EP i privremen u odnosu na neposrednu okolinu.

S obzirom na značajke zahvata i udaljenost od zaštićenih područja koja su zaštićena na temelju Zakona o zaštiti prirode, neće biti utjecaja na zaštićena područja. EP se nalazi unutar područja ekološke mreže, područja očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000028 Dinara i područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR5000028 Dinara. U prošlom postupku Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, analizom mogućih utjecaja predmetnog zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, ocijenjeno je da se može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Na području EP nema tekućica koje su proglašene zasebnim vodnim tijelom. U široj okolini EP sukladno Planu upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. definirano je stanje grupiranog podzemnog vodnog tijela JKGI_11 – Cetina kao dobro. Trasiranjem podzemnih tokova koje je provedeno u skladu s vodopravnim uvjetima i programom trasiranja koji je prihvaćen od strane Hrvatskih voda, dokazano je da lokacija EP pripada slivu izvora Rumin te da odgovara IV. zoni sanitarno zaštite izvorišta Rumin Veliki. Prilikom redovnog rada nastale otpadne vode se neće ispuštati u okoliš. Voda koja se koristi prilikom pridobivanja osnovnih blokova, prilikom njegovog raspilavanja na manje blokove (tehnološka voda) prikuplja se u taložnici te se pomoću pumpi vraća u proces (recirkulira) tako da nema ispuštanja u okoliš. Prostor za pretakanje goriva izgraditi će se kao natkrivena vodonepropusna površina sa jamom za prikupljanje eventualno prolivenih tekućina tako da sa ovog prostora nema ispuštanja otpadnih voda u okoliš. Oborinske vode sa etaža se prikupljaju u taložnici. Bez obzira što je prostor za pretakanje goriva natkriven, kontakt oborinskih voda s eventualno izlivenim tekućinama na prostoru za pretakanje goriva sprječiti će se tako da se aktivnosti obavljaju u vrijeme bez oborina te trenutnim čišćenjem eventualno prolivenih tekućina apsorpcijskim sredstvima. U redovnom radu utjecaj na vodna tijela moguć je jedino uslijed akcidenta i nepažnje prilikom rada sa strojevima. Eksploatacija neće imati utjecaja na postizanje ciljeva zaštite voda, koji su primjenjivi na zahvat, određenih

Zakonom o vodama: neće doći do pogoršanja stanja vodnih ekosustava, voda korištena prilikom eksploatacije recirkulira što je u skladu s održivim korištenjem voda, a prilikom eksploatacije nema ispuštanja, emisija i rasipanja opasnih tvari s prioritetne liste.

Utjecaj na tlo je trajan budući da će se u potpunosti ukloniti na dijelu gdje će se obavljati eksploatacija. Uklonjeno tlo će se odložiti na odgovarajuće mjesto unutar EP te iskoristiti za biološku rekultivaciju prostora čime se utjecaj svodi na prihvatljivu razinu.

Za potrebe proračuna imisijskih koncentracija čestica prašine (PM_{10} i $PM_{2,5}$), ukupne taložne tvari (UTT) te onečišćenja nastalih uslijed rada strojeva pretpostavljeni su najnepovoljniji uvjeti kada su svi izvori u radu. U cilju utvrđivanja kumulativnog utjecaja pretpostavljen je istovremeni rad na eksploatacijskom polju "Tango". U oba slučaja vrijednosti dobivene proračunom su manje od propisanih graničnih vrijednosti te se može zaključiti da uslijed eksploatacije neće doći do promjene kategorije zraka, koja je sada I. kategorije, odnosno neće doći do negativnih utjecaja na postojeću kvalitetu zraka.

*Ukupni utjecaj zahvata na **krajobraz** procijenjen je kao umjeren utjecaj što znači da će zahvat uzrokovati djelomičan gubitak i promjenu površinskog pokrova i reljefnih oblika, odnosno preoblikovanje krajobraza. U osnovnim vizualnim elementima zahvat neće biti vidljiv i neće privlačiti pažnju iz stalnih boravišnih prostora. Najviše će biti vidljiv s dijela lokalne ceste jugozapadno od lokacije zahvata, dok će samo najviši dijelovi kopa biti vidljivi iz smjera sjevera. Tijekom vremena eksploatacije i nakon njega utjecaj na krajobrazne sustave moguće je smanjiti primjenom mjera zaštite te usporednom provedbom biološke sanacije u skladu s prirodnim i krajobraznim zakonitostima na lokaciji zahvata.*

*Na lokaciji nisu utvrđena zaštićena **kulturna dobra**. S obzirom na udaljenost do najbližeg zaštićenog kulturnog dobra Z-4691 Bajagić od 370 m te na vrstu zahvata i orografsku terenu, ne očekuje se utjecaj na njega.*

*Proračunom razina **buke** s pretpostavkom istovremenog rada svih izvora buke dobiveni su rezultati koliki će utjecaj eksploatacije biti na buku okoliša. Rezultati proračuna pokazuju da će razine buke koje će se na granici s građevinskim područjem naselja javljati kao posljedica eksploatacije biti niže od dopuštene vrijednosti te se može zaključiti da je utjecaj bukom prihvatljiv. U cilju utvrđivanja kumulativnog utjecaja pretpostavljen je istovremeni rad na eksploatacijskom polju "Tango" (trenutno ne radi). Rezultati proračuna razina buke i u ovom slučaju su niži od dopuštenih.*

*Na lokaciji se očekuju određene vrste neopasnog (komunalni otpad) i opasnog **otpada** (proizvodni otpad, istrošena ulja, krpe natopljene uljima i mastima i dr.). Uz odvojeno prikupljanje otpada u namjenskim spremnicima s obzirom na vrstu otpada i predaje ovlaštenoj osobi za gospodarenje otpadom, ne očekuje se negativan utjecaj na okoliš.*

*U slučaju maksimalne eksploatacije procijenjen je maksimalni **promet** od 15 kamiona na dan. Prema izvještaju o brojanju prometa na najbližem brojačkom mjestu 5501 Obrovac Sinjski na državnoj cesti DC 219, prosječni godišnji dnevni promet iznosio je 371 vozilo, a prosječni ljetni dnevni promet je iznosio 406 vozila. Iz navedenog je vidljivo da je u ukupnom godišnjem prometu udio prometa uslijed rada zahvata manji od 4% te se može zaključiti da je utjecaj zahvata na promet prihvatljiv. U slučaju korištenja alternativnog puta za procjenu je uzeto brojačko mjesto 5528 Bajagić na kojem je prosječni godišnji dnevni promet iznosio je 389 vozila, a prosječni ljetni dnevni promet je iznosio 420 vozila. I u ovom slučaju je udio prometa isti te se može zaključiti da je utjecaj zahvata na promet prihvatljiv. U slučaju istovremene eksploatacije na EP i eksploatacijskom polju "Tango" promet bi se povećao za dodatna 4 kamiona te bi udio prometa uslijed rada oba zahvata iznosio oko 5%.*

*Primjenom pravila zaštite na radu i predložene mjere zaštite koje onemogućuju ispuštanje štetnih tvari u okoliš vjerojatnost nastajanja **akcidentnih situacija** odnosno iznenadnog onečišćenja svedena je na minimum. Na EP će biti dovoljna količina sredstva za uklanjanje*

eventualno prolivenog goriva te će se pravovremenim postupanjem mogući utjecaj uslijed ovakvog događaja svesti na najmanju moguću mjeru.

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- **Mjera zaštite stanovništva** u skladu je sa Zakonom o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“, broj 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15, 89/15 i 108/17) i Pravilnikom o osnovnim uvjetima kojima javne ceste izvan naselja i njihovi elementi moraju udovoljavati sa stajališta sigurnosti prometa („Narodne novine“, broj 110/01).
- **Mjere zaštite bioraznolikosti** u skladu su s člancima 4., 5. i 61. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13).
- **Mjera zaštite georaznolikosti** u skladu je s člancima 101. i 109. Zakona o zaštiti prirode.
- **Mjere zaštite voda i vodnih tijela** u skladu je s člancima 40. i 43. Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 153/09, 130/11, 56/13 i 14/14).
- **Mjera zaštite tla** u skladu je s člankom 11. Zakona o zaštiti okoliša.
- **Mjera zaštite zraka** određena je na temelju članka 4., članka 9. stavka 4. i članka 37. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 130/11, 47/14 i 61/17), Pravilnika o mjerama za sprečavanje emisije plinovitih onečišćivača u obliku čestica iz motora s unutrašnjim izgaranjem koji se ugrađuju u necestovne pokretne strojeve tvp 401, („Narodne novine“, broj 113/15) i Pravilnika o utvrđivanju sukladnosti motornih vozila i njihovih prikolica („Narodne novine“, broj 80/13 i 60/16).
- **Mjere zaštite krajobraza** su u skladu s člankom 7. Zakona o zaštiti prirode.
- **Mjera zaštite kulturnih dobara** određena je u skladu s člankom 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 136/12, 157/13, 152/14 i 44/17).
- **Mjere zaštite od buke** temelje se na člancima 3., 4. i 5. Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13, 153/13 i 41/16) te člancima 5. i 6. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave („Narodne novine“, broj 145/04).
- **Mjera gospodarenja otpadom** usklađena je s člankom 33. Zakona o zaštiti okoliša, a pridonose ostvarenju ciljeva utvrđenih člancima 7., 9. i 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadu („Narodne novine“, broj 94/13 i 73/17).
- **Mjerom za sprječavanje iznenadnog onečišćenja** provedeno je načelo predostrožnosti sukladno članku 10. Zakona o zaštiti okoliša.
- **Mjera zaštite nakon prestanka eksploatacije** u skladu je s člancima 12. i 69. Zakona o rudarstvu („Narodne novine“, broj 56/13 i 14/14).

Nositelja zahvata se člankom 142. stavkom 1. Zakona obvezuje na **praćenje stanja okoliša (B)** posredstvom stručnih i za to ovlaštenih osoba, koje provode mjerjenja emisija i imisija, vode očeviđnike te dostavljaju podatke nadležnim tijelima, a obvezan je sukladno članku 142. stavku 6. istog Zakona osigurati i finansijska sredstva za praćenje stanja okoliša.

- Program praćenja kvalitete **zraka** temelji se na odredbama članka 32. Zakona o zaštiti zraka.
- Program praćenja **krajobraza** odnosno praćenje tehničke sanacije i biološke rekultivacije utvrđeno je temeljem dosadašnje inženjerske prakse.
- Program praćenja razine **buke** utvrđen je temeljem Zakona o zaštiti od buke i člankom 2. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi borave i rade.

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša.

Točka III. izreke ovog rješenja utemeljenja je na odredbama članka 142. stavka 2. Zakona.

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka IV. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produljenja važenja ovog rješenja propisana u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka V. ovog rješenja).

Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka VI. ovog rješenja).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnog судa u Splitu, Put Supavlja 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom судu neposredno u pisnom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16).

Prilog 1. Situacijski prikaz zahvata

